

پاسخ کارشناس «آتیه‌نو» به پرسش‌های شرکای اجتماعی

نرخ حق بیمه اختیاری در سال ۱۴۰۲ چقدر است؟

گزارش

سازمان تأمین اجتماعی به‌عنوان بزرگ‌ترین سازمان بیمه‌گر کشور با جامعه‌عظیمی از مخاطبان در ارتباط است که غالباً با قواعد و قوانین این سازمان بزرگ آشنایی کافی ندارند. «آتیه‌نو» تلاش

- بیمه‌شدن اجباری کارگران آزمایشی
- برقراری بیمه‌قالبیایی برای افراد بالاتر از ۵۰ سال
- تعطیلی کارگاه و زایل شدن توانی پرداخت حق بیمه
- میزان تخفیف حق بیمه در قرارداد پورسانتاز

احمد فاضلی

کارشناس-دلیل تأمین اجتماعی

دارد با بهره‌گیری از تجربیات کارشناسان، شرکای اجتماعی را با ظرایف قانونی این حوزه آشنا سازد. موضوعاتی که در این شماره به بررسی آن‌ها می‌پردازیم عبارتند از:

مدت ۱۹ سال و شش ماه است که به‌صورت متوالی در کارگاه روده‌پاک‌کنی واقع در شهر سرپل‌ذهاب استان کرمانشاه شاغل هستیم. در زلزله چند سال قبل که در آنجا به‌وقوع پیوست، کارگاه شش‌ماه تعطیل بود که پس از بازسازی و تعمیرات، مجدداً شروع به کار کرده‌است. با توجه به اینکه شغل روده‌پاک‌کنی جزو مشاغل سخت و زیان‌آور است آیا شش‌ماه تعطیلی کارگاه باعث زایل شدن توانی ۲۰ سال کار در مشاغل سخت و زیان‌آور می‌شود؟

خیر. در مواقع سیل و زلزله، جنگ و آتش‌سوزی که کارگاه بدون میل و اراده کارفرما و بیمه‌شده، به‌طور موقت تعطیل شود موجب زایل شدن توانی ۲۰ سال سابقه مشاغل سخت و زیان‌آور نمی‌شود.

در آخرین شماره سال ۱۴۰۱ نشریه، در پاسخ به سوألی اعلام شده بود که اگر سن متقاضی بیمه‌قالبیافان بیش از ۵۰ سال و تا ۵۵ سال باشد، متقاضی باید حق بیمه مربوط به سال‌های مازاد بر ۵۰ سال سن را بدون تخفیف و با نرخ کامل ۲۷ درصد و به‌صورت یکجا پرداخت کند. من که ۵۵ ساله هستم و چهار سال سابقه قبلی بیمه تأمین اجتماعی دارم، آیا باید مازاد ۵۰ سال را به‌صورت یکجا پرداخت کنم؟ همچنین همسایه‌ما که مثل من دارای دارقابلیایی در منزل است و ۵۶ سال سن و چند سال سابقه قبلی پرداخت حق بیمه دارد از من خواسته است که سوأل کنم او با چه شرایطی می‌تواند شامل بیمه‌قالبیافان شود؟

متقاضی بیمه‌قالبیافان که بین ۵۰ تا ۵۵ سال سن دارد اگر معادل مازاد سن نسبت به ۵۰ سال دارای سابقه پرداخت حق بیمه قابل قبول نزد تأمین اجتماعی است (مثل شما) به‌نسبت سوابق قبلی از پرداخت حق بیمه مازاد سنی معاف خواهد بود. در خصوص سوأل همسایه شما که ۵۶ سال سن دارد، به اطلاع می‌رساند که درخواست متقاضی بالای ۵۵ سال نیز صرفاً در صورتی مورد پذیرش قرار می‌گیرد که معادل مازاد سن نسبت به ۵۰ سال سابقه قبلی پرداخت حق بیمه نزد تأمین اجتماعی داشته باشد.

اگر شرکت مادر سال جدید، تصمیم به عقد قرارداد پورسانتاز و اگذاری تعهدات کوتاه‌مدت با سازمان تأمین اجتماعی داشته باشد، میزان تخفیف حق بیمه چقدر است؟

طبق بخشنامه‌اخیر سازمان تأمین اجتماعی از اول سال ۱۴۰۲ نرخ و اگذاری تعهدات کوتاه‌مدت برای کارگاه‌های واجد شرایط از مبلغ ۰٫۸ درصد به میزان ۰٫۴ درصد و جوه مشمول کسر حق بیمه تقلیل یافته‌است.

برادرم که قبلاً ۱۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشت از تاریخ اول سال ۱۴۰۰ منشی مطب پزشکی بود. چون به علت ماهیت شغلی، در مطب به‌صورت پاره‌وقت اشتغال به کار داشت، حق بیمه ماهانه او به‌صورت ۱۵ روز (کسری از ماه) پرداخت می‌شد. از تاریخ ۱۴۰۰/۵/۱ بر اساس بخشنامه مربوط به سازمان تأمین اجتماعی، با عقد قرارداد بیمه اختیاری جهت تکمیل سوابق پرداخت حق بیمه (به‌صورت کامل یک‌ماه) اقدام کرده و حق بیمه تکمیل سوابق نیمه‌اول و نیمه‌دوم سال ۱۴۰۰ را پرداخت کرده‌است. همچنین نیمه‌اول سال ۱۴۰۱ را نیز طبق مقررات مربوطه در تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ پرداخت کرده و بر گره پرداخت حق بیمه نیمه‌دوم سال ۱۴۰۱ را از شعبه اخذ کرده، اما در اسفندماه از دنیا رفته‌است. سوأل این است: با توجه به اینکه طبق مقررات، مهلت پرداخت حق بیمه نیمه‌دوم سال ۱۴۰۱ تا آخرین روز مردادماه سال جاری (۱۴۰۲) است، آیا بازماندگان متوفی که همسر و دو فرزند هستند می‌توانند نسبت به پرداخت حق بیمه نیمه‌دوم سال اقدام کنند؟

ارائه درخواست و عقد قرارداد بیمه اختیاری و صدور برگ پرداخت حق بیمه کسری از ماه صرفاً در زمان حیات بیمه‌شده امکان‌پذیر است، با توجه به اینکه این گونه حق بیمه‌ها به‌صورت دو نیمه اول و دوم هر سال توسط متقاضی پرداخت می‌شود، با این حال اگر برگ پرداخت حق بیمه نیمه اول و یا دوم سال در زمان حیات بیمه‌شده صادر شده باشد، بازماندگان می‌توانند نسبت به پرداخت آن در مهلت مقرر اقدام کنند.

در مزرعه پرورش ماهی سه نفر کارگر داریم، در سال گذشته حق بیمه ماهانه آن‌ها را بر مبنای دستمزد روزانه دو میلیون ریال پرداخت می‌کردم، دستمزد روزانه آن‌ها برای سال جدید چقدر است؟

بر اساس بخشنامه صادره توسط سازمان تأمین اجتماعی، دستمزد کارگرانی که در سال قبل بیش از حداقل دستمزد بوده‌است در سال جدید طبق فرمول زیر است: آخرین دستمزد روزانه در سال قبل ضربدر عدد ۱/۲۱ به علاوه رقم ثابت روزانه ۸۳ هزار و ۵۹۶ ریال به این ترتیب دستمزد روزانه کارگران شما در سال ۱۴۰۲ عبارت‌است از: ۲ میلیون ریال ضربدر ۱/۲۱ = ۲ میلیون و ۴۲۰ هزار به علاوه ۸۳ هزار و ۵۹۶ ریال = ۲ میلیون و ۵۰۳ هزار و ۵۹۶ ریال (دستمزد روزانه هر کارگر) ضمناً غیر از دستمزد روزانه، ماهانه مبلغ ۱۱ میلیون ریال

بیمه‌شده اجباری تأمین اجتماعی هستیم، چون شوهرم شاغل نیست و فاقد هر گونه بیمه است، آیا می‌توانم فرزند ۱۷ ساله خودم را تحت پوشش بیمه خود قرار دهم؟

اگر فرزند بیمه‌شده زن تحت پوشش سایر صندوق‌های بیمه و بازنشستگی نباشد و شوهر او نیز فاقد شغل و نظام بیمه‌ای دیگری باشد، بعد از تکمیل فرم مخصوص توسط بیمه‌شده زن و حصول اطمینان از عدم پوشش بیمه‌ای فرزند، بیمه‌شده زن می‌تواند او را تا سن ۱۹ سالگی تمام و بعدها در صورت اشتغال به تحصیل دانشگاهی جهت استفاده از مزایای تأمین اجتماعی تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی خود قرار دهد.

میزان حق بیمه اختیاری پرداختی ماهانه من در سال قبل بر اساس ۱/۲ دهم برابر حداقل دستمزد، مبلغ ۱۳ میلیون و ۵۴۲ هزار و ۳۹۰ ریال بود، در سال جدید ۱۴۰۲ چقدر باید پرداخت کنم؟

با توجه به اینکه حداقل دستمزد روزانه سال ۱۴۰۲ مبلغ یک میلیون و ۷۶۹ هزار و ۴۲۸ ریال تعیین شده‌است لذا حق بیمه ماهانه بیمه اختیاری شما برای نیمه اول سال جاری بر اساس ۱/۲ دهم برابر حداقل دستمزد، مبلغ ۱۷ میلیون و ۷۷۲ هزار و ۱۳۶ ریال و در نیمه دوم سال (غیر از اسفندماه) به میزان ۱۷ میلیون و ۱۹۸ هزار و ۸۳۰ ریال است و در اسفندماه بر اساس ماه ۲۹ روزه خواهد بود.

در کارگاهی شاغل نیستم تا بیمه تأمین اجتماعی شوم، با توجه به اینکه ۵۰ سال سن دارم و فاقد سابقه قبلی پرداخت حق بیمه هستم، از چه طریقی می‌توانم بیمه شوم؟

اگر دارای کارت پایان خدمت سربازی هستید (خدمت سربازی انجام داده‌اید) تا زمانی که سن شما به بیش از ۵۰ سال نرسیده است، می‌توانید با مراجعه به یکی از شعب سازمان تأمین اجتماعی و ارائه کارت پایان خدمت سربازی و مدارک هویتی خودتان و یا از طریق سامانه خدمات غیر حضوری سازمان تأمین اجتماعی به نشانی es.tamin.ir و با ورود به منوی بیمه‌شدگان - امور بیمه‌شدگان - محاسبه خرید خدمت سربازی، و اسکن مدارک مورد نیاز، خودتان را بیمه اختیاری کنید.

دو ماه است در شرکتی که پیش از ۵۰ نفر بیمه‌شده دارداشتغال به کار دارم. کارفرما اعلام کرده‌است بعد از پایان دوره آزمایشی نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه من اقدام خواهد کرد؛ چون از کارگاه‌های با بیش از ۵۰ نفر بیمه‌شده مثل سایر کارگاه‌ها به‌صورت دوره‌ای بازرسی صورت نمی‌گیرد و همچنین از آنجایی که نیاز به خدمات درمانی دارم، در این خصوص چه کاری می‌توانم انجام دهم؟

طبق مقررات، کارفرما موظف است نسبت به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه تمام افراد شاغل در کارگاه - اعم از آزمایشی و غیر آزمایشی - اقدام کند. همان‌طور که اشاره کردید از کارگاه‌های با بیش از ۵۰ نفر بیمه‌شده بازرسی دوره‌ای انجام نمی‌شود، اما شما می‌توانید ضمن مراجعه حضوری به واحد بازرسی شعبه مربوطه تأمین اجتماعی و یا به‌صورت غیر حضوری و از طریق درگاه خدمات غیر حضوری سازمان تأمین اجتماعی به نشانی (es.tamin.ir) به این موضوع اعتراض کنید تا متعاقباً توسط بازرس تأمین اجتماعی از شرکت محل اشتغال شما بازرسی شود. پس از گزارش بازرسی و ثبت اسم شما در سیستم تأمین اجتماعی می‌توانید همراه با خدمات درمانی از سایر تعهدات سازمان تأمین اجتماعی نیز بهره‌مند شوید.

سال قبل میزان دریافتی ماهانه مقرری بیمه بیکاری من ۴۱ میلیون و ۷۹۷ هزار و ۵۰۰ ریال بود. در سال ۱۴۰۲ میزان آن چقدر است؟

مقرری بگيران بیمه بیکاری که سال گذشته بر اساس حداقل دستمزد مقرری دریافت می‌کردند (مثل شما) مقرری آن‌ها در سال ۱۴۰۲ بر اساس حداقل دستمزد امسال به مبلغ ۵۳ میلیون و ۸۲ هزار و ۸۴۰ ریال افزایش یافته‌است.

هشت سال است بیمه‌شده اجباری هستم. قبلاً ۱۲ سال سابقه آموزش و پرورش را به تأمین اجتماعی انتقال داده و مابه‌التفاوت مربوطه را پرداخت کرده‌ام. با توجه به اینکه هم‌اکنون ۵۹ سال و شش ماه سن دارم، آیا می‌توانم بعد از رسیدن به ۶۰ سالگی تمام و با ۲۰ سال سابقه (۱۲ سال سابقه انتقالی به علاوه هشت سال سابقه تأمین اجتماعی) درخواست بازنشستگی کنم؟

خیر؛ همان‌طوری که در پاسخ به یکی از سوأل‌ها در شماره‌های قبلی نشریه اعلام شده بود مجدداً تأکید می‌شود، سوابق انتقالی در صورتی در احراز شرایط بازنشستگی قابل احتساب است که بیمه‌شده در زمان درخواست بازنشستگی حداقل ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه نزد سازمان تأمین اجتماعی داشته باشد.

بعد از فوت پدرم از مستمری بازماندگان استفاده می‌کردم که به علت ازدواج از ردیف مستمری بگيران خارج شده‌ام. چون شوهرم فوت کرده‌است و فاقد هر گونه شغلی هستم، آیا می‌توانم مجدداً در ردیف مستمری بگيران قرار گیرم؟

طبق بخشنامه قبلی مربوط به مستمری بازماندگان، چنانچه فرزند انات متوفی به دلیل ازدواج یا اشتغال از ردیف خارج می‌شد، اگر مجدداً واجد شرایط می‌شد (نداشتن شغل و شوهر)، از تاریخ درخواست، مشمول دریافت مستمری بازماندگان قرار می‌گرفت، اما در اصلاحیه جدید بخشنامه مذکور اعلام شده‌است که در صورت واجد شرایط بودن مجدد فرزند دختر متوفی، بر اساس مدارک و مستندات ارائه‌شده و تأیید موضوع توسط کمیته متناظر، احراز شرایط بهره‌مندی مجدد دختر انات از مستمری بازماندگان، از تاریخ استحقاق خواهد بود.

یک سال سابقه حضور در جبهه دارم و درخواست خرید آن را به‌عنوان سابقه پرداخت حق بیمه به شعبه تأمین اجتماعی ارائه داده‌ام. بعد از اعلام بدهی توسط شعبه تأمین اجتماعی تقاضای تقسیط داده‌ام، اما بعد از پرداخت چند قسط، بقیه اقساط را به علت مشکل مالی پرداخت نکرده‌ام. آیا اقساط پرداختی قبلی به من مسترد می‌شود؟

بله؛ با توجه به اینکه تا پرداخت کامل اقساط، سوابق خرید خدمت سربازی و یا حضور در جبهه، در سیستم تأمین اجتماعی ذخیره نمی‌شود، لذا در مواردی که متقاضی احتساب مدت خدمت نظام وظیفه یا حضور داوطلبانه در جبهه پس از ارائه درخواست و صدور اعلام بدهی توسط سازمان تأمین اجتماعی اقدام به پرداخت کامل حق بیمه به‌صورت یکجا و یا تقسیطی نکند، با توجه به عدم تولید سابقه، اگر متقاضی تمایل به ارائه درخواست جدید و پرداخت حق بیمه نداشته و تقاضای انصراف از درخواست و احتساب سوابق و استرداد حق بیمه‌های پرداختی را داشته باشد، تمام پرداختی‌های قبلی سهم بیمه‌شده به متقاضی قابل استرداد است.

بعد از جدایی از شوهرم، دادگاه حضانت فرزند سه ساله‌ام را به من واگذار کرده‌است. با توجه به اینکه خودم بیمه اختیاری هستم، آیا فرزندم نیز به تبعیت از من می‌تواند تحت پوشش خدمات درمانی سازمان تأمین اجتماعی قرار گیرد؟

بله. اگر در صورت جدایی والدین، دادگاه حضانت فرزند را به مادر واگذار کند چنانچه مادر، بیمه‌شده تأمین اجتماعی باشد می‌تواند طبق شرایط مربوطه فرزند خود را جهت بهره‌مندی از مزایای تأمین اجتماعی تحت کفالت خود قرار دهد.

atiyeonline.ir

رسانه جامع حوزه رفاه و تأمین اجتماعی